

Ib Nørlunds arkiv

Arbejdermuseet & Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv kan nu præsentere Ib Nørlunds arkiv, der indeholder de efterladte papirer efter en af Danmarks Kommunistiske Partis mest markante personligheder. Hovedparten af denne guldgrube kom til ABA i forbindelse med DKP's overdragelse af arkivmateriale i 1989/90. Dagbøger og en del ældre manuskripter kom til i 2004.

En helt uvurderlig gevinst for eftertiden er Nørlunds dagbøger fra perioderne 1930-1940 og 1962-1989. Dagbøgerne giver, sammen med resten af arkivet, et dybt indblik i det danske kommunistpartis virke og vil kunne bidrage til forståelsen af en moskvatro kommunistes ageren i det danske samfund og i den kommunistiske kultur.

Da partiet i høj grad var hele Ib Nørlunds liv, har det ikke været målet at samle alt materiale vedrørende Ib Nørlund i personarkivet eller for den sags skyld at udskille alt partimateriale fra personarkivet. Der vil der-

for være yderligere levn efter ham i f.eks. DKP's og DKU's arkiver. Det materiale, der er samlet i Nørlunds arkiv, er de arkivalier, der er indsamlet fra hans kontor i partihuset i Dr. Tværgade og fra Gertrud Stjernholm Nielsens og Ib Nørlunds fælles hjem ved Bellahøj i København.

Arkivet omfatter 124 arkivkasser og 5 scrapbøger, der periodemæssigt dækker Nørlunds liv fra de første skriftlige øvelser fra barndommen i 1920'erne til hans død som 71-årig i 1989. Fra før 1945 findes der bl.a. korrespondance med venner og familier fra 1929 og frem, f.eks. med forældrene Nana og Poul Nørlund og kammeraterne fra bladet *Vi Gymnasiaster*, samt en mindre del materiale fra besættelsestiden, bl.a. breve og noter fra opholdet i Horserødlejren i 1942.

Størsteparten af materialet er fra efter Danmarks befrielse i 1945, hvor DKP igen kunne drive legal virksomhed, og hvor Nørlund i hele koldkrigsperioden havde en central placering i partiet som både folketingspolitiker 1945-1947 og 1973-1979, redaktør for tidsskrifterne *Orientering* og *Tiden/Verden rundt* samt ledende partifunktionær. Materiale fra partiets virksomhed, såsom kongresser, konferencer, lands-, centralkomite- og forretningsudvalgsmøder og repræsentation i f.eks. Folkebevægelsen mod EF, udgør derfor en væsentlig del af arkivet.

Derudover har Nørlunds arbejde som partiets internationale sekretær sat sig spor i arkivet i form af et omfangsrigt materiale fra mange internationale kongresser, konferencer og møder med udenlandske kommunister. Arkivet dokumenterer tillige Nørlunds omfangsrige tale- og skribentvirksomhed i form af en

stor mængde manuskripter. De mange talemanuskripter, der for en større dels vedkommende dog kun består af stikord, er bevaret med sirlige overskrifter med titel, dato og sted.

Arkivet er klausuleret på almindelige vilkår. Der kan søges om adgang til materialet via ABA's elektroniske ansøgnings-skema. Adgangen til benyttelse af dagbøgerne er underlagt en bobestyrrelse og kræver en særlig skriftlig ansøgning.

Det første resultat af arkivet er allerede kommet med undertegnedes artikel: Portræt af en ung-kommunist. Ib Nørlund 1932-1940, *Årbog 2005*, Arbejdermuseet & Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv, 2006, s. 51-73. Forhåbentlig vil arkivet sætte sig spor i mange flere historier i den kommende tid.

*Jesper Jørgensen
Arbejdermuseet & ABA*